

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 62 (7623) | Аўторак, 11 красавіка 1944 г. | Цана 20 к.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі МАЛІНОЎСКАМУ

Войскі 3-га УКРАЊНСКАГА фронту сёння, 10 красавіка, у выніку ўмелага абходнага маневру пяхоты і конна-механізаваных злучэнняў, улучэнні з франтальнай атакі, авалодалі вярхоўным гаспадарча-палітычным цэнтрам краіны, абласным горадам Украіны і першакласным портам на Чорным моры — **ОДЭСА**, магутным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі да цэнтральных раёнаў Румыніі.

У баях за авалодаванне **ОДЭСА** вызначыліся генерал-палкоўнік **ЦВЕТАЕВА**, генерал-лейтэнант **ШВЕРЫНА**, генерал-палкоўнік **ЧУГОВА**, генерал-лейтэнант **ГЛАЗУНОВА**, генерал-лейтэнант **МАРОЗАВА**, генерал-маёра **ГАРКАВА**, генерал-маёра **РУБАНЮКА**, генерал-маёра **КУПРЫЯНАВА**, генерал-маёра **МАНАУЧУВА**, кавалерыйскія злучэнні кубанскіх казакаў генерал-лейтэнант **ПЛЕВА**; танкісты генерал-маёра **ТАННАВА**; артылерысты генерал-палкоўнік артылеры **НЯДЗЕЛІНА**, генерал-лейтэнант артылеры **ВАЗНЮКА**, генерал-маёра артылеры **ЛЕВІНА**, генерал-маёра артылеры **КАСЕНКА**; лётчыкі генерал-палкоўнік **СУДЗЕЦ**, генерал-маёра авіяцыі **ТОЛ-**

СЦІКАВА, генерал-маёра авіяцыі **ШАУЧЭНКА** і сувязісты генерал-лейтэнант войска сувязі **ЛЕОНАВА**.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне **ОДЭСА**, прадставіць да прысваення назвы «**ОДЭСКИХ**» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 10 красавіка, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы **МАСКВА** ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія вызвалілі **ОДЭСУ**, — дваццацю чатырма артылерыйскімі залпамі з трохсот дваццаці чатырох гармат.

Нараблям Чорнаморскага флота ў гэты-ж час зрабіць салют дваццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці гармат, у часць войск, якія вызвалілі ад нямецкіх захопнікаў важнейшы порт на Чорным моры — **ОДЭСУ**.

За выдатныя баявыя дзеянні **АБ'ЯУЛЯЮ ПАДЗЯКУ** ўсім кіруючым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне **ОДЭСА**.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Совецкага Саюза **І. СТАЛІН**.

11 красавіка 1944 года.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 10 КРАСАВІКА

У працягу 10 красавіка на захад ад горада **Скала** нашы працягвалі весці баі па абарону акружанай групіроўкі ў Румыніі на захад і па ўсход ад горада **Баташані** войскі фарсіравалі ракі **Сярэца** і **Сучава** і авалодалі гарады **Рэдзуцы**, **Сольна**, **Сучава**, а таксама вузламі **Дзермянош**, **Вярэці**, **Далгасна**, а таксама з баі занялі больш за 150 другіх населеных пунктаў, у тым ліку вялікія населеныя гарады **Гараднікул**, **Мардзіна**, **Бур**, **Арбора**, **Батушана**, **Обер-Пэршце**, **Ілісешці**, **Драганішце**, **Харнічэнь**, **Бассанчэ**, **Ліцян** і іншыя значныя станцыі **Раусені**, **Буржэні**, **Мілешоуц**, **Байа**, **Сувішань**, **Ліцян**.

У **Яскім** напрамку нашы войскі наступальна баі, у якіх авалодалі горадам і чыгуначнай станцыяй **Фрумас**, а таксама з баі занялі больш за 30 другіх населеных пунктаў і сярод іх **Крысчэ**, **Гаешці**, **Вултурул** (8 кіламетраў на паўночны захад ад **Яска**).

Войскі 3-га Украінскага фронту, 10 красавіка, у выні-

ку ўмелага абходнага маневру пяхоты і конна-механізаваных злучэнняў, у спалучэнні з франтальнай атакі, авалодалі важным гаспадарча-палітычным цэнтрам краіны, абласным горадам Украіны і першакласным портам на Чорным моры — **Одэса** — магутным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі да цэнтральных раёнаў Румыніі, а таксама з баі занялі населеныя пункты **Застава**, **Дальнін**, **Татарна**, **Чубаеўна**, **Дзімтрыеўна**, **Сухі-Ліман**, **Нейбург**, **Францфельд**, **Аляксандра-Гільф**.

На днях войскі 4-га Украінскага фронту пад камандаваннем генерала арміі **Талбухіна** перайшлі ў наступленне супроць нямецка-фашыстскіх войскаў, размешчаных на пераконскім перапынку і паўднёвым узбярэжжы **Сіваша**. Нашы войскі прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка на **Пераконскім** перапынку і, прасунуўшыся наперад да 20 кіламетраў, авалодалі горадам і чыгуначнай станцыяй **Армянск**, населенымі пунктамі **Шчамілаўка**, **Кула**, **Новы Чуваш**, **Караджанай**, **Стары Чуваш**, **Джугла**, **Дэрдэ**, **Курэўна**, **Філатаўна**,

Карт-Назак № 1, **Буданаўна**, **Пяціхатна**, **Карпава Балка**, **Чурун**, **Карт-Назак № 3**, **Ціханаўна** і выплі да **Ішуньскіх** пазіцый праціўніка. Адначасова нашы войскі, фарсіраваўшы **Сіваш** на ўсход ад горада **Армянск**, прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка ў вазёрных дэфіле на паўднёвым узбярэжжы **Сіваша** і авалодалі населенымі пунктамі **Уржын**, **Ашкадан**, **Біюк Ніят**, **Цыюцубе**, **Каранні**, **Ас-Найман**, **Тамашоўка**, **Пасурман 1-ы**. За два дні ўпорных баёў нашы войскі знішчылі больш 5.500 салдат і афіцэраў праціўніка, 44 танкі, 21 самалёт і захвалі наступныя трафей: гармат рознага калібра — 91, мінамётаў — 54, кулямётаў — 337, вінтовак і аўтаматаў — 2.686. Узятая ў палон больш 1.000 салдат і афіцэраў праціўніка.

На другіх участках фронту ў раздзі пунктаў ішлі баі мясцовага значэння.

На працягу 9 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 95 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём знішчэння артылерыі збіта 30 самалётаў праціўніка.

Учора, 10 красавіка, войскі 3-га Украінскага фронту авалодалі важным гаспадарча-палітычным цэнтрам краіны, абласным горадам Украіны і першакласным портам на Чорным моры — **Одэса**, магутным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі да цэнтральных раёнаў Румыніі.

Слава гераічнай Чырвонай Арміі!

Маршалу Іосіфу СТАЛІНУ

У момант, калі пабеданосная Чырвоная Армія, а з ёю і Чэхаславацкая Брыгада дасягнулі граніц нашай рэспублікі, пасылаю Вам, як Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму і прадстаўніку народаў Совецкага Саюза, ад імені нашага народа, Чэхаславацкага ўрада і ад сябе асабіста самыя сардэчныя віншаванні.

Чырвоная Армія, уступаючы сёння на зямлю нашай радзімы, атрымлівае повую вялікую перамогу над нашым агульным ворагам і прыносіць нашаму народу свабоду і надзею на шчасце і безапаснасць у будучым. У гэту гістарычную хвіліну ўспамінаю не толькі аб усёй нашай узаемнай дружбе ў мінулым, змапа-

ванай зноў маёй апошняй паездкай у Маскву і падпісаннем нашага новага дагавора, але адчуваю пачуццё радасці і ў прадбачанні нашага будучага супрацоўніцтва для справы забеспячэння еўрапейскага міру сумесна з другімі саюзнікамі і к дабру абодвух нашых дзяржаў. Нашы сумесныя выпрабаванні і цяперашняя наша сумесная барацьба гарантуюць сталасць нашага саюза як на сёнешні дзень, так і для усёй нашай будучыні.

Горача і з удзячнасцю вітаем часці Чырвонай Арміі, якія ўступаюць сумесна з чэхаславацкімі салдатамі на зямлю нашай дарагой радзімы.

Доктар **ЭДУАРД БЕНЕШ**.

ЛОНДАН

Пану Эдуарду Бенешу, Прэзідэнту Чэхаславацкай Рэспублікі

Дзякую Вам за дружаскія віншаванні з прычыны поспехаў Чырвонай Арміі і выхаду савецкіх войскаў да граніц Чэхаславакіі. Не сумняваюся, што сумесная барацьба нашых народаў супроць агульнага ворага прывядзе ў хуткім часе да аднаўлення свабоды і незалежнасці Чэхаславацкай Рэспублікі.

І. СТАЛІН.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 9 КРАСАВІКА

На працягу 9 красавіка на захад ад горада **Скала** нашы войскі, пераадолюючы супраціўленне праціўніка, з баі працоўвалі ўперад і авалодалі населенымі пунктамі **Троіцнае**, **Яскні**, **Пецерсталь**, **Юзефсталь**, **Марыенталь**, **Ленінталь**, **Фрэйдзенталь**, **Чырвоны Перасяленец** (18 кіламетраў на захад ад **Одэсы**), **Васільеўна**, **Пятроўскі**, **Выгада**, **Гнілянова**, **Паліева**, **Алцестава**, **Галодная Балка**, **Чэравічны**, **Аўгустоўна**, **Корсунцы**, **Шэўчэнка**, **Фантанка**, **Крыжаноўна**, а таксама занялі чыгуначныя станцыі **Выгада** і **Сарціровачная** (5 кіламетраў на поўнач ад **Одэсы**).

На другіх участках фронту — пошукі разведчыкаў і баі мясцовага значэння.

На працягу 8 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 104 нямецкіх танкі. У паветраных баях і агнём знішчэння артылерыі збіта 71 самалёт праціўніка.

Партызанскі атрад імені **Шчорса**, які дзейнічае ў **Баранавіцкай** абласці, падарваў на мінах нямецкі бронепоезд. За бронепоездам ішлі два воінскія эшалоны з тэхнікай і боепрыпасамі. Партызаны пусцілі пад адкос і гэтыя эшалоны праціўніка. Разбіты ча-

тыры паравозы і 48 вагонаў. Беларускі партызанскі атрад імені **Аляксандра Неўскага** за два тыдні пусціў пад адкос 3 нямецкія эшалоны. У часе крушэння гэтых эшалонаў было забіта 160 гітлераўцаў.

Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народу супроць нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі Беларускай ССР

Даклад Старшыні Совета Народных Намісараў Беларускай ССР тав. П. К. ПАНАМАРЭНКА на VI сесіі Вярхоўнага Совета БССР 21 сакавіка 1944 года (у гор. Гомелі*)

IV. Бліжэйшыя задачы аднаўлення прамысловасці, энергетыкі і жыллёва-комунальнай гаспадаркі ў вызваленых раёнах

1 студзеня гэтага года Соўнарком Саюза і ЦК ВЕП(б) на прапанову таварыша Сталіна прынялі рашэнне «Аб бліжэйшых задачах Соўнаркома БССР і ЦК КП(б) Беларусі». Гэта рашэнне ўяўляе сабою праграму аднаўлення народнай гаспадаркі ў вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнах Беларусі.

У галіне аднаўлення прамысловасці і жылля рашэнне ставіць перад намі наступныя галоўныя задачы:

а) аднаўленне прамысловасці і хутэйшым пуск, перш за ўсё, прамысловых прадпрыемстваў, неабходных для абслугоўвання патрэб фронта, для аднаўлення народнай гаспадаркі, а таксама для забеспячэння патрэб насельніцтва;

б) усямернае развіццё вытворчасці тавараў шырокага спажывання на базе мясцовай сыравіны, развіваючы і выкарыстоўваючы для гэтага мэты мясцовую прамысловасць, саматужныя майстэрні і арцелі для задавальнення неадкладных патрэб насельніцтва, разбуранага і аграбаванага немцамі і не маючага неабходных рэчаў хатняга ўжытку;

в) аднаўленне і пабудова новых жыллёвых дамоў з мясцовых будматэрыялаў у вёсках, гарадах і рабочых пасёлках, вызваленых ад нямецкай акупацыі, з тым, каб забяспечыць размяшчэнне ў прыгодных для жылля памяшканнях калгаснікаў, рабочых і служачых, якія жывуць у цяперашні час у зямлянках і разбураных дамах.

У выкананне гэтых указанняў разгарнулася аднаўленчая праца ў рэспубліцы. Ужо зараз аднаўляюцца звыш 50 вялікіх і сярэдніх прамысловых прадпрыемстваў станкабудаўнічай, шкляной, прэментнай, тэкстыльнай, харчовай, лясной прамысловасці і некалькі электрастанцый.

На лініі мясцовай прамысловасці арганізавана больш 150 прадпрыемстваў для вытворчасці

прадметаў шырокага спажывання.

У г. Гомелі адноўлена 12.000 кв. метраў жыллёвай плошчы, аднаўляюцца дзесяткі шматкватэрных памяшканняў. У раёнах Магілёўскай абласці адноўлена больш 1.500 дамоў калгаснікаў. У Лельчыцкім раёне, Палескай абласці, ужо адбудавана каля 800 дамоў для калгаснікаў, і насельніцтва пачынае выбірацца з зямлянак.

На вызваленай тэрыторыі пачалася ўжо вытворчасць абутку, дэргы, запалак, мыла, мэблі, вапны, дэгію, калёс, будаўнічых дэталей, паленай пасуды.

Але ўсё гэта толькі пачатак. Галоўная праца — наперадзе.

Нашы задачы заключаюцца ў тым, каб у бягучым годзе адбудаваць жыллёвыя дамы для калгаснікаў, пазбаўленых прытулку з тым, каб нікога не пакінуць у зямлянках. Для гэтага трэба пабудаваць у сельскай мясцовасці да 100 тысяч дамоў. Каб перасяліць грамадзян, якія жывуць зараз у падвалах і поўразбураных дамах, трэба будзе аднавіць у Гомелі ў гэтым годзе звыш 100 тысяч кв. метраў жыллёвай плошчы і ў другіх гарадах не менш 50 тыс. кв. метраў.

Для таго, каб забяспечыць аднаўленне прамысловасці, жылля і сацыяльна-культурных устаноў, неабходна ў найшырэйшых памерах разгарнуць вытворчасць мясцовых будаўнічых матэрыялаў. Гэту задачу павінны вырашаць усе народныя камісарыяты, усе прамысловыя прадпрыемствы, кожны раён, кожная вёска і кожны калгас.

Трэба ў шырокіх памерах усталяваць лесапіленне і вытворчасць будаўнічых дэталей. Трэба шырока разгарнуць вытворчасць вапны, чараніцы, вапны і іншых будаўнічых матэрыялаў, прычым галоўны ўпор павінен быць зроблен на шырокае развіццё чаранічных, нагельных і вапнявых заводаў мясцо-

вага значэння ў раёнах, вёсках, калгасах. Толькі гэта будзе ў стане забяспечыць велізарную паўсямясную патрэбу ў будаўнічых матэрыялах. За гэту справу трэба ўзяцца, не трацячы ні хвіліны, ва ўсіх раёнах і настойліва, упарта, перамагаючы ўсе цяжкасці, ствараць мясцовую прамысловасць будаўнічых матэрыялаў.

Неабходна забяспечыць водцук у патрэбных памерах калгаснікам лесу з бліжэйшых да паселішчаў лесасек, прадастаўляць калгаснікам крэдыт для аднаўлення будаўніцтва новых дамоў. Неабходна ўсямерна развіваць індывідуальнае і кааператыўнае будаўніцтва жыллёвых дамоў рабочых і служачых, заказваючы ім дапамогу крэдытам, мясцовым будаўнічым матэрыяламі і, на магчымасці, транспартам. Для гарадскога будаўніцтва, а таксама для аднаўлення заводаў неабходна ў кароткі тэрмін стварыць і ўмацаваць моцныя будаўнічыя арганізацыі, падрыхтаваць і навучыць дзесяткі тысяч будаўнічых рабочых, у асаблівасці прыцягваючы і навучаючы будаўнічым кваліфікацыям жанчын.

Як пі вялікія разбуранні, але плённая і творчая праца, якая пачалася па аднаўленню народнай гаспадаркі, і велізарная дапамога, якую аказвае нам саюзны ўрад і брацкія рэспублікі, ствараючы упэўненасць, што вялікая агульнанародная задача, пастаўленая таварышам Сталіным — «аднавіць разбураныя гарады і вёскі, прамысловасць, транспарт, сельскую гаспадарку, культурныя ўстановы, стварыць для савецкіх людзей, вызваленых ад фашысцкага рабства, нармальныя ўмовы жыцця... лібідаваць вынікі гаспадарання немцаў у раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі». — у Беларусі будзе памаганымі ўсяго народа вырашана. (Працяглія аплачываючы).

V. Бліжэйшыя задачы аднаўлення сельскай гаспадаркі ў вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнах Беларусі

За час акупацыі нямецкія захопнікі аграбавалі і знішчылі калгасную гаспадарку, машынатрактарныя станцыі, соўгасы, конегадоўчы, усе сельскагаспадарчыя навучальныя ўстановы і школы, разграбілі і знішчылі добра калгаснікаў, рабочых і служачых, спалілі і знішчылі амаль усе грамадска-вытворчыя пабудовы калгасаў, соўгасаў і МТС, элеватары і млыны, разграбілі і знішчылі сельскагаспа-

дарчыя машыны і інвентар, знішчылі сады.

Велізарныя страты нанесены нямецка-фашысцкімі захопнікамі грамадскай жывёлагадоўлі калгасаў і жывёлагадоўлі калгаснікаў. У вызваленых раёнах засталася ўсяго ў адносінах да даваеннага ўзроўню коней 31 проц., буйнай рагатай жывёлы — 26,7 проц., авечак — 10 проц., свіней — 7,6 проц.

У выніку гаспадарання фашысцкіх варвараў калгасы аказаліся разбуранымі, а калгаснікі аграбаванымі.

Ва ўмовах старой царскай Ра-

ную працу калгаснікаў, на ўзаемную брацкую дапамогу калгаснікаў і калгасаў другіх абласцей і рэспублік, на нястомную напружаную творчую працу нашых савецкіх і партыйных арганізацый, — мы можам і павінны аднавіць сельскую гаспадарку вызваленых раёнаў і абласцей Беларусі за самы кароткі тэрмін.

Беларускае калгаснае сялянства, якое з велізарнай радасцю сустрэла Чырвоную Армію — вызваліцельніцу ад нямецкіх захопнікаў, з велізарным энтузіязмам і рашучасцю з першых-жа дзён прыступіла да аднаўлення калгасаў і калгаснай гаспадаркі. Усюды, ва ўсіх калгасах вызваленых раёнаў ужо абраны праўленні калгасаў, старшыні калгасаў, рэвізійныя камісіі. Адноўлены міжкалгасныя межы земляў, аднаўляюцца акты на вечнае карыстанне калгасаў зямлёю і іншыя дакументы калгаснікаў. Збіраюцца і рамантуюцца сельскагаспадарчы інвентар, зводзіцца ў калгасныя канюшні і рыхтуецца да вясны застаўшася рабочая жывёла, збіраецца насенне, ідзе падрыхтоўка да вясновай сяўбы, складваюцца вытворчыя планы калгасаў.

Якія-ж бліжэйшыя задачы савецкіх і партыйных арганізацый і калгаснага сялянства ў галіне аднаўлення калгасаў і ўзняцця сельскай гаспадаркі?

1. Найбольш важнай і неадкладнай задачай нашых калгасаў з'яўляецца своєчасовае правядзенне вясновай сяўбы. Для таго, каб правесці паспяхова сяўбу ў сучасных умовах, патрабуюцца: а) поўнасцю падрыхтаваць насенне для вясновай сяўбы. Прыклад у гэтым нам даюць калгаснікі раёнаў, якія засыпалі насенне або заканчваюць засыпку. Варта сказаць, што калгасы асобных раёнаў не знаходзяцца ў аднолькавых умовах. Некаторыя вызваленыя раёны аграбаваны немцамі дашчэпту. Тут павінна прысці на дапамогу міжкалгасная і міжраённая ўзаемная дапамога;

б) у бліжэйшы час ужо трэба пачаць ворыва, перш за ўсё ў паўднёвых раёнах Мазьскай і Гомельскай абласцей. Носпех ворыва, а значыць, вясновай сяўбы мы можам вырашыць толькі максімальным і інтэнсіўным выкарыстаннем застаўшайсяй рабочай жывёлы. У многіх калгасах рэспублікі неабходна прыняць да палітых сельскагаспадарчых работ кароў. У многіх выпадках прыдзецца практыкаваць і ўскопку палёў ручнымі спосабам.

Коней неабходна зараз усюды падрыхтаваць да вясновай сяўбы, падрыхтаваць неабходныя кармы і прывесці поўнасцю ў працаздольнае становішча.

Неабходна таксама поўнасцю правесці і адрамантаваць увесь сельскагаспадарчы інвентар — плугі, бораны, культыватары. Поўнасцю падрыхтаваць зброю; в) аднаўляючыя МТС павінны поўнасцю быць гатовымі да вяс-

ны і выстаўці на ворывы і працантаў сваіх трактараў. Павінна быць забяспечана праца ў дзве змены. Трактары павінны быць поўнасцю забяспечаны ручным і змазачнымі матэрыяламі і працаваць бесперабойна. Такім чынам дапамога трактарнаму навінна быць арганізавана павольных умовах.

Задача, аднак, заключаецца не толькі ў тым, каб засеяць зямлю. Задача заключаецца ў тым, каб пасеяць так, каб атрымаць высокі ўраджай.

Як вядома, да вайны з года год у Беларусі няспынна павялічалася ўраджайнасць.

Гэта тлумачылася самаадпрацай беларускіх калгаснікаў і велізарнай працавітасцю апрацоўвалі сваю зямлю і апрацоўвалі з года ў год калгасныя матэрыяльнай дапамогай савецкай дзяржавы калгаснаму земляробству.

Гэта тлумачылася таксама тым, што савецкія партыйныя арганізацыі і зямельныя органы Беларусі працавалі не паклачы рук над унядрэннем перадавых аграрных і калгаснага земляробства. У Беларусі былі ўвядзены правільныя савецкія звароты. Мільёны пудоў угняняў — гною, попелу, торфу, шыпага памёту, тарфянога пасту, а таксама мінеральных угнаенняў калгаснікі своечасова вывозілі на палі. Велізарная праца вялася па палешанню і населенні. Ужо сталі радкімі падкі, калі калгасы сеялі на нем без пратручвання, працавалі і правяркі пасення на хожасць. Пераважным у рэспубліцы стала радковае сяўба. С часова і ў адпаведнай правільнай савецкай колькасці падкіліся панары, а таксама падкіліся зябліва.

Гэтыя асноўныя і перадавыя аграрныя патрабаванні, з'яўляюцца залогам павышэння ўраджая ў Беларусі, развіцця калгаснікаў.

І, калі мы хочам на-сапраўды пачаць аднаўляць сельскую гаспадарку, разбураную нямецкімі захопнікамі, і сур'ёзна паці калгасы на шляху росквіта павінны ў першую ўжо на вызваленай тэрыторыі працягнуць вясновую сяўбу, нягледзячы на ўсе цяжкасці, з захаваннем усеіх асноўных правілаў агратэхнікі.

2. У калгасах неабходна чаць шырокую работу на аднаўленню калгаснай жывёлагадоўчы буйнай рагатай жывёлы, конегадоўчы, аўцагадоўчы, нагадоўчы і птушкагадоўчы ферм. Гэта важнейшае пытанне ў справе адраджэння калгаснай гаспадаркі і паспяховага яе ўздыжэння. Ужо цяпер павінна быць шырока разгорнута работа па адбудову аднаўленню канюшань, кароўкаў, свінарнікаў. Калгаснікі павінны весці вялікую падрыхто-

* Працяг. Пачатак даклада — у нумары за 9 красавіка.

Працяг даклада тав. П. К. Панамарэнка

забеспячэнню калгаснай жыгалоўлі кармамі за лік пасеву ў, адводу сенакосаў, сенакашня, сіласавання і г. д.

Ужо цяпер праўленнямі калгаў павінны быць распрацаваны планы аднаўлення грамадскай жылгалоўлі калгасаў, разгляаны і зацверджаны калгасныя сходамі.

Крыніцай аднаўлення палогоў калгасных фермаў буйнай рагатай жывёлы ў сучасны момант іншы з'явіцца: кантрактацы і супка цялят у калгаснікаў, рых і служачых, зварот захайся эвакуіраванай жывёлы усходніх раёнаў краіны, завоз вёлы ў парадку дапамогі калгаў брацкіх рэспублік і затым юшчвання палогоў на калгасных фермах.

Асобна я хацеў-бы спыніцца на важнасці ўсямернага раздзялення грамадскай птушкаўлі ў калгасах, у асаблівасці ішца ферм вадаплаваючай шкі.

Наўнасць велізарнай колькасці вазёр, рэк, прудоў стварэе саапрыяльныя ўмовы для шырокага развіцця вадаплаваючай птушкі ў рэспубліцы.

Інаўнасць велізарнай колькасці вазёр, рэк, прудоў стварэе саапрыяльныя ўмовы для шырокага развіцця вадаплаваючай птушкі ў рэспубліцы.

Трэба дабіцца, каб ужо ў гэтым годзе не менш, чым у палове калгасаў вызваленых абласцей і створаны фермы вадаплаваючай птушкі, а на будучы год кожны калгас абзавеўся гэтымі фермамі. Гэта з'явіцца велікай крыніцай уздыму добрааў калгасаў і калгаснікаў і арыць дадатковыя ўмовы для відца жылгалоўлі.

Наўнасць вялікай колькасці вазёр, вазёр і калгасных вамаў у Беларусі стварэе сур'езныя магчымасці для навілічэння човных рэсурсаў рэспублікі ахам развіцця рыбалоўства ў сур'езных вадаёмах і рыбалоўна ў калгасных прудах.

Вазёры рыбнапрамысловага значэння ў рэспубліцы займаюць 8 тысяч гектараў і рыбнапрамысловыя рэкі—2.907 кіламетраў. Аврача таго ёсць вялікае льяасць дробных вазёр мясцовага значэння, якія магчыма аарыстаць для калгаснага рыбаводства.

Да вайны рэспубліка мела палудоў прудоў у 12 тысяч гектараў, у якіх развідалася рыба. Руды гэтыя ў 1941 годзе нашы былі даць 80 тысяч пудоў збы.

У разе калгасаў нашай рэспублікі да вайны рыбаводства і рыбалоўства было сур'езнай крыніцай навілічэння прыбыткаў калгасаў. Так, напрыклад, у алгасе «Чыстыя воды», Жыткавіцкага раёна, з калгасных прудоў вымалі штогод 190 пудоў збы, а калгасы, размешчаныя аволак Асвейскага возера, што ад вылаўлівалі з возера больш 1.000 пудоў рыбы.

Аднак, варта сказаць, што, нягледзячы на выключна спрыяльныя ўмовы для развіцця рыбалоўства, яно ў нас бы-

ло развіта ў зусім недастатковай і не аднаведнай магчымасцям ступені.

Наша задача ў сучасны момант заключаецца, каб пытанне рыбаводства ў калгасных прудах і рыбалоўства ў натуральных вадаёмах вырашыць у дзяржаўным маштабе. Рыбалоўства ўжо ў гэтым годзе павінна даць вялікую колькасць каштоўнай харчовай прадукцыі, што дазволіць значна палешчыць харчовае забеспячэнне насельніцтва і з'явіцца дадатковай крыніцай прыбытку калгасаў і калгаснікаў.

Задача заключаецца ў тым, каб усюды ў калгасах рэспублікі, умела выкарыстоўваючы мясцовыя ўмовы, пабудаваць папулярныя пруды і правесці з вясны іх зарыбленне.

Рыбалоўства і рыбаводства ў Беларусі павінны стаць сур'езнай крыніцай прыбыткаў калгасаў і прынесці да значнага палешчання харчовага забеспячэння насельніцтва.

Варта спыніцца яшчэ на адным важным пытанні—на развіцці садоўніцтва ў нашай рэспубліцы.

Да пачатку вайны ў Беларусі было 82.000 гектараў калгасных садоў і 200 тысяч садоў калгаснікаў, рабочых і служачых. Валавы збор плоду ў калгасных садоў дасягнуў у сярэднім 250 тысяч тон у год. Гэта дае магчымасць ва многіх калгасах павялічыць грашовую аплату працадзя за лік садаводства на 4—5 рублёў. Стварэння за апошніе дзесяцігоддзе шматлікія і выдатныя пітомнікі службылі асновай далейшага шырокага развіцця садоўніцтва ў рэспубліцы.

Большасць калгасных садоў нямецка-фашысцкімі захопнікамі вырублены, выламаны, выкапаны і вывезены ў Германію.

Мы павінны ўжо ў гэтым годзе прыступіць у шырокіх намерах да аднаўлення садаводства ў рэспубліцы. Трэба паставіць сабе задачу, каб у бліжэйшыя гады кожны калгас, кожны калгасны двор, кожны двор рабочага, служачага, двора кожнай школы, сельсовета, больницы, сядзібы МТС і г. д. меў-бы сад.

Для гэтага трэба прыступіць неадкладна да аднаўлення пітомнікаў плодовых дрэў і плодзягодных кустарнікаў. Неабходна паставіць справу такім чынам, каб былі адноўлены не толькі дзяржаўныя пітомнікі, але былі-б невялікія пітомнікі пры школах, калгасах, МТС.

Трэба ў справу развіцця садоўніцтва шырока ўцягнуць навіцкіх школьнікаў, культывіраваць у іх любоў да вырошчвання дрэў, зрабіць іх вялікай сілай у справе аднаўлення садоўніцтва.

Сады дадуць нашаму народу сотні тысяч тон фруктаў, навіла, джэму, варэння і г. д. Сады ўпрыгожаць нашу Савецкую Беларусь.

Адным з сур'езнейшых пытанняў у справе аднаўлення сацыялістычнай сельскай гаспадаркі з'яўляецца пытанне аб правільным, удумлівым кіраўніцтве калгасамі, вылучэнні і абучэнні калгасных кадраў. Таварыш Сталін у 1933 г. у прамове аб рабоце ў вёсцы гаварыў:

«Калгасы, як сацыялістычная форма арганізацыі гаспа-

даркі, могуць паказаць цуды гаспадарчага будаўніцтва, калі на чале іх стаяць сапраўдныя большэвікі, калі яны забяспечаны людзьмі, здольнымі планіраваць гаспадарку і вёсці яе арганізавана».

Да вайны з кожным годам усё больш і больш квітнелі калгасы ў нашай рэспубліцы. Многія калгасы сталі калгасамі-мільянерамі. Гэта ў ліку ішага тлумачылася тым, што кіраўнікі калгасаў, старшыні калгасаў, былі сапраўднымі гаспадарамі сваёй справы. Яны, апіраючыся на дапамогу дзяржавы, апіраючыся на працоўную актыўнасць калгаснікаў, шырока і правільна выкарыстоўвалі ўсе магчымасці, закладзеныя ў калгаснай гаспадарцы. Яны своечасова і правільна вялі гаспадарку і атрымлівалі высокі ўраджай, яны множылі калгаснае палогоўе і мелі сур'езны прыбытак ад жылгалоўлі. Яны развівалі калгасныя сады і рабілі гэта таксама сур'езнай крыніцай прыбытку калгасаў, яны мелі пасекі, рыбныя пруды, птушкафермы. Яны правільна і добра арганізавалі працу калгаснікаў.

Гэтыя калгасы мелі перспектыўныя, разлічаныя на некалькі год наперад, планы развіцця калгаса і росту яго багаццяў і забеспечвалі яго выкапанне. Гэтыя калгасы не былі на асобным становішчы. У іх не было ніякіх пераваг ва ўмовах развіцця гаспадаркі ў параўнанні з другімі калгасамі. Яны ва ўсім былі падзелены аднолькавымі рэсурсамі.

Стала быць, справа ў тым, што пачале гэтых калгасаў стаялі кіраўнікі-большэвікі, адданыя калгаснаму ладу і здольныя на справе забяспечыць росквіт калгаснай гаспадаркі.

Пагэтуму важнейшай задачай дзяржаўных і партыйных органаў у сучасны момант з'яўляецца падбор і вылучэнне старшын калгасаў, здольных на сапраўдны вёсці калгасную гаспадарку, дапамагчы калгасным кадрам. Старшыні калгасаў трэба вучыць правільнай арганізацыі справы, вучыць паўсёздэнна і прадаметна, унікаючы ў калгасную вытворчасць, дапамагаючы калгасам правільна і доўгасюць выкарыстаць магчымасці калгаснай гаспадаркі. Трэба дапамагчы старшым класамі правільны перспектыўны план развіцця калгаса і згуртаваць калгаснікаў на яго наважывае выкапанне.

Зараз асабліва неабходна ўсяму нашаму народу вызваленых раёнаў, усім саветкім і партыйным арганізацыям узмацніць палітычную вялікасць.

Нямецкія захопнікі разумелі, што калгасы лад складае сілу нашай дзяржавы і з'яўляецца крыніцай добрабыту нашага народа. Таму яны ўсе свае сілы прыкладалі да таго, каб дыскрэдытаваць гэты лад, падарваць і разбурыць яго. Яны, выкарыстоўваючы печуваную хлусню, правакацыі і прымус, спрабавалі засмеціць свядомасць некаторай часткі маласвядомых калгаснікаў, развізаць прыватна-ўладніцкія інстынкты, каб павярнуць іх на шлях індывідуальнай гаспадаркі, зручны нямецкім захоп-

нікам для рабскай эксплуатацыі і прытасавання эканомікі Беларусі да патрэб прыгонніцкай гаспадаркі фашысцкай Германіі.

Аднак усё іх спробы праваліліся. Беларускі народ адданы калгаснаму ладу. Нашы калгаснікі з велізарным энтузіязмам узяліся аднаўліць калгасы. Але не варта закрываць вочы на тое, што немцы знайшлі некаторых

агентаў з захаваных рэшткаў разбітага кулацтва і былых памешчыцкіх элементаў. Гэтыя агенты ворага могуць дзе-ні-дзе прымазацца да калгаса і вёсці спаю падрывную работу. Няма сумнення ў тым, што нашы калгаснікі выкрыюць і прысякуць гэтых агідных паследняў нямецкіх захопнікаў. (Працяглія апладысментаў).

VI. Дапамога Савецкага ўрада і працоўных брацкіх рэспублік у справе аднаўлення народнай гаспадаркі вызваленых раёнаў Беларускай ССР

Таварышы дэпутаты!

Вы бачыце, якія велізарныя задачы аднаўлення прамысловасці, калгаснага земляробства, жылгалоўнага фонда стаяць перад намі. Патрабуецца велізарная праца ўсяго нашага народа, усяго нашага дзяржаўнага і партыйнага апарата, каб выканаць гэтыя задачы. У гэтай рабоце мы апіраемся на велізарную працу на сваіх размерах дапамогу, якую нам аказваюць саюзны ўрад, брацкія рэспублікі і вялікі друг беларускага народа — таварыш Сталін.

Ніколі яшчэ не было ў гісторыі, каб якая-небудзь дзяржава, выдаткоўваючы велізарнейшыя сродкі на вядзенне вайны, у той-жа час у ходзе самой вайны мела-б магчымасць вызначыць вялікія сродкі матэрыяламі і машынамі на аднаўленне разбуранай ворагам гаспадаркі.

Толькі нашай дзяржаве пад сілу, побач з вядзеннем небывалай у гісторыі на маштабах і жорсткасці вайны, адначасова вырашаць такую гіганцкую задачу, як аднаўленне разбуранай немцамі гаспадаркі ў вызваленых раёнах.

У гэтым ёсць праяўленне сілы нашага савецкага народа, веліч і магутнасць нашай Радзімы.

Савецкі ўрад, ЦК ВКП(б) і асабіста таварыш Сталін аказваюць паўсёздэнную і велізарную дапамогу ў справе аднаўлення прамысловасці, сельскай гаспадаркі, жылгалоўна будынкаў і культурных устаноў нашай рэспублікі.

Для адраджэння народнай гаспадаркі ў вызваленых раёнах Беларусі ўрадам асінгавана ў бюджэт Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі 429 мільянаў рублёў. Вялікае значэнне гэтай дапамогі бачна з таго, што для вызваленых раёнаў, якія пакуль яшчэ не маюць дастатковых крыніц прыбытку на зацверджанаму бюджэце, вызначена 329 мільянаў рублёў дадатна за лік саюзных сродкаў.

На аднаўленне асноўных галін прамысловасці ўрад Саюза вылучыў станкі, аўтамашыны, метал, лес, турбіны і генератары.

Для сельскай гаспадаркі ўжо завезена больш 1.500 трактараў. Дзяржава закупілае ў калгасных і ў калгаснікаў усходніх абласцей СССР і перадае беларускім калгаснікам 13 тысяч коней, 80 тыс. галоў буйнай рагатай жывёлы, 130 тысяч авчак і коз, 50 тысяч галоў свіней, 150 тысяч галоў дарослай птушкі і 350 тысяч лек для інкубатораў.

На выдаткі, звязаныя са зваротам эвакуіраванай жывёлы, асінгавана ўрадам 1 мільён рублёў. Для будаўніцтва жылгалоўнага палогоў і ветэрынарных устаноў вызначана 350 тысяч кубаметраў лесу, 30 тон цвікоў, 50 тон сартавога жалеза, 10 тысяч квадратных метраў шкла.

Для аднаўляемых 90 МТС і 7 МТМ капітальнага рамонту дзяржава адпуская 70 металарэжучых станкоў, 160 грузавых аўтамашын, 7 тысяч жалезных бочак і на 2,5 мільёна рублёў запасных частак.

Да вясны завозіцца палудоў конных—2.000 штук, сарыроўка—200, сенакасілак—100, акучкаў—250, жняўрак—150, жалеза сартавога—86 тон, мінеральных угнаенняў—1000 тон, мяхоў—24.000 штук і многа ішага сельскагаспадарчага інвентара.

Дзяржава аказвае велізарную дапамогу вызваленым ад нямецкага гнёту калгаснікам, аднаасобнікам і калгасам. Вызвалена ад усіх відаў паставак больш 10 тысяч гаспадарак калгаснікаў і аднаасобнікаў, якія папарпелі ад нямецкіх захопнікаў. Адпушчана ў 1943 годзе бясплатна калгаснікам і аднаасобнікам 300 тысяч кубаметраў лесу на адбудову дамоў, а таксама доўгатэрміновыя крэдыты на адбудову да 10 тысяч рублёў кожнай гаспадарцы. У вызваленых раёнах завозіцца для продажу насельніцтву соль, мыла, газа, баваўняныя тканіны, гатовыя пальто, абутак, цукар і ішыя прамысловыя тавары шырокага спажывання.

Велізарную дапамогу аднаўленчым работам аказваюць нам брацкія рэспублікі і абласці Савецкай Расіі. Удмурцкая АССР, Новаасібірская, Ульянаўская, Яраслаўская абласці разгарнулі сур'езную работу на збору матэрыяльных рэсурсаў у дапамогу вызваленым раёнам Беларускай ССР. Ужо ідуць эшалоны з Новаасібірска, Іжэўска, Яраслаўлі і Ульянаўска са станкамі, трактарамі, абсталяваннем для кузняў, сталярных, швейных і ішых майстэрняў, абсталяваннем і інвентаром для большіх школ, даўчых дамоў і г. д.

Апіраючыся на вялікую дапамогу Савецкага ўрада, брацкіх саюзных рэспублік, беларускі народ сваёй самаадданай працай адновіць разбураную немцамі народную гаспадарку, адродзіць сацыялістычную прамысловасць і сацыялістычную сельскую гаспадарку. (Апладысментаў).

(Працяг — на 4 стар.)

Працяг даклада тав. П. К. Панамарэнка

VII. Клопаты аб сем'ях ваеннаслужачых і партызан, інвалідах Айчынай вайны і дзецях-сіротках

Партыя Леніна—Сталіна, Совецкі ўрад праявілі выключны клопаты аб сем'ях чырвонаармейцаў, камандзіраў Чырвонай Арміі і партызан, клопаты аб інвалідах Айчынай вайны, клопаты аб дзецях, якія засталіся сіротамі, і дзецях франтавікоў і партызан.

Зараз у вызваленыя раёны Беларускай ССР прыбываюць ужо са шпіталью інваліды Айчынай вайны. Ёсць многа дзяцей-сірот мірнага насельніцтва, знішчанага захопнікамі. Ёсць дзеці партызан, якія ў сучасны момант вядуць барацьбу ў тыле нямецкіх войскаў. Клопаты аб сем'ях франтавікоў і партызан, аб дзецях абаронцаў нашай Радзімы, аб інвалідах Айчынай вайны—справа вялікай дзяржаўнай важнасці.

Задача дзяржаўных органаў савецкай улады, партыйных, профсаюзных і комсомольскіх арганізацый, кіраўнікоў устаноў і прадпрыемстваў, старшын і праўленняў калгасаў заключаецца ў тым, каб акружыць іх увагай, клопатамі, дапамогай ім у бытавым упарадкаванні, у паступленні на працу, у навучанні іх розным спецыяльным і прафесійным, аказаць дапамогу ім у набыванні адзення, абутку, пратэстаў, у рамонце жылля, у апрацоўцы гародаў, забеспячэнні іх палівам, стварэнні вакол іх атмасферы ўдзелу, увагі, цёплых таварыскіх адносін.

Савецкая дзяржава адпускае на гэтыя мэты велізарныя сродкі і матэрыяльныя фонды. Неабходна, каб яны былі правільна і па-гаспадарску выкарыстаны.

Сярод кіруючых работнікаў дзяржаўных, партыйных і другіх апаратаў не можа быць безважных людзей да гэтай важнейшай дзяржаўнай справы.

Асабліва трэба падкрэсліць неабходнасць праяўлення вялікіх і сур'ёзных клопатаў аб савецкіх людзях, вырваных наступачымі войскамі Чырвонай Арміі з лап фашысцкіх катаў, якія выратаваліся ад смерці і ўгону ў нямецкае рабства.

Задачай дзяржаўных і партыйных органаў прыфрантавых раёнаў з'яўляецца аказанне неадкладнай дапамогі і праяўленне клопатаў аб іх. Неадкладнае іх размяшчэнне, выкарыстоўваючы для гэтай мэты памяшканні, якія толькі магчыма адразу ж прыставаць, пропуск праз лазні, санпрапускі, неадкладная арганізацыя харчавання, аказанне медыцынскай дапамогі хворым. Затым размяшчэнне здаровых на калгасах, працоўнае ўпарадкаванне і аказанне дапамогі транспартам для тых, якія вяртаюцца да сталага месцажыхарства.

Таварышы дэпутаты!

У вялікай Айчынай вайне беларускі народ з новай сілай паказаў сваё непарушнае адзінства, згуртаванасць, сваю бязмежную адданасць сваёй сацыялістычнай Радзіме—вялікаму Савецкаму Саюзу. Ні дзікія зверствы нямецкіх захопнікаў, ні іх крывавае раправаў, ніякія выкруты ворага не змаглі зламаць волі народа да барацьбы, не маглі расквалодзіць

адзінства беларускага народа. Усе цяжкасці і выпрабаванні вайны перанёс народ, і ён застаўся непакінутым, не збіваючыся ідзе па шляху, указаным вялікімі правадзірамі савецкага народа—таварышамі Леніным і Сталінным. (Бурныя апладысменты).

Плячо ў плячо з вялікім брацкім рускім народам, з украінскім і другімі народамі нашай Радзімы беларускі народ узняўся ва ўвесь свой рост і з бяспрыкладнай мужнасцю, якая здзіўляе ўвесь свет, змагаецца на палях бітваў за чэсць, свабоду і незалежнасць Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і тым самым за сваю беларускую савецкую сацыялістычную дзяржаву. У гэтай барацьбе беларускі народ яшчэ мацней змацаваў сувязі брацкай дружбы з вялікім рускім і другімі народамі многанацыянальнага Савецкага Саюза.

Вялікая дружба народаў, выкаваная Леніным і Сталінным у агні гістарычных бітваў, з'яўляецца адной з непакінутых асноў трываласці савецкай сацыялістычнай дзяржавы. Гэта дружба народаў ужо была змацавана крывёю Кастрычніка. Яна ўмацавалася ў год мірнага сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне, яна спаяла ўсе народы Савецкага Саюза нягаснай любоўю да сваёй сацыялістычнай Радзімы. Гэта дружба народаў з яшчэ большай сілай праявілася ў суровыя год вялікай Айчынай вайны.

Дружба народаў нашай краіны вытрымала ўсе цяжкасці і выпрабаванні вайны і яшчэ больш загартавалася ў агульнай барацьбе ўсіх савецкіх людзей супроць фашысцкіх захопнікаў.

У бяспрыкладнай і мужнай барацьбе на палях бітваў Вялікай Айчынай вайны вырае, умацнеў і загартаваўся беларускі народ. Ніколі яшчэ ў гісторыі адзінства беларускага народа і яго згуртаванасць вакол большавіцкай партыі, вакол правадзіра народаў таварыша Сталіна не былі такімі бязмежнымі і моцнымі, як цяпер. (Бурныя, працяглая апладысменты).

Беларускі народ—рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя, бязмежна адданая савецкай уладзе, партыі Леніна—Сталіна, вялікаму таварышу Сталіну, зробіць усё, каб паскорыць дзень вызвалення ўсёй Савецкай Беларусі з-пад гнёту гітлераўскіх разбойнікаў. Наш народ ведае, што на пералазе прадстаць яшчэ суровыя баі з ворагам. Яны патрабуюць невага вялікага напружання ўсіх сіл і энергіі мас. Але беларускі народ непакісна верыць у нашу перамогу і бачыць, што дзень нашай перамогі блізка. Нас не спыняць ніякія цяжкасці барацьбы. Сэрцы беларускага народа поўны непрымірнай нянавісці да фашысцкіх грамілаў.

Беларусы—воіны Чырвонай Арміі, байцы, сержанты, афіцэры

і генералы будуць бязлітасна помсціць гітлераўцам за ўсё гора і пакуты, якія яны прынеслі нашаму народу. Яны будуць і надалей з усёй бязлітаснасцю знішчаць пракалятых нямецкіх акупантаў і гпаць іх вон з савецкай зямлі.

Слаўныя беларускія партызаны і партызанкі ўсімі сіламі будуць дапамагаць і надалей наступачым войскам Чырвонай Арміі, будуць яшчэ мацней наносіць удары па тылах гітлераўскіх полчышчаў, знішчаць нямецкіх захопнікаў. Няхай дрыжыць вораг! Усенародная помста, якая ўзнялася і насоўваецца з няўмольнай сілай, будзе бязлітасная.

Таварышы дэпутаты!

Дазвольце мне ад імені беларускага народа выказаць найглыбейшую падзяку нашай доблеснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, якая ачышчае беларускую зямлю ад нямецкіх захопнікаў.

Урад Беларускай ССР выказвае падзяку байцам, сержантам, афіцэрам і генералам 1-га Беларускага фронту, якім камандуе генерал арміі Ракасоўскі (апладысменты);

байцам, сержантам, афіцэрам і генералам Заходняга фронту, якім камандуе генерал арміі Сакалоўскі (апладысменты);

байцам, сержантам, афіцэрам і генералам 1-га Прыбалтыйскага фронту, якім камандуе генерал арміі Баграмян (апладысменты).

Перадаючы глыбокую падзяку беларускага народа, дазвольце ад яго імені пажадаць франтам далейшых баявых поспехаў і хутэйшага ачышчэння Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і запэўніць, што беларускі народ, беларускія партызаны і партызанкі прыкладуць усе сілы, каб аказаць у гэтай гістарычнай місії Чырвонай Арміі ўсямерную дапамогу.

За найвялікшыя клопаты аб беларускім народзе і аказваемую велізарную дапамогу ўрад Беларускай ССР ад імені ўсяго народа прыносіць найглыбейшую падзяку правадзіру Савецкай дзяржавы, з чым імем непарушна звязана ўся гісторыя Савецкай Беларусі, уся барацьба беларускага народа за сваю свабоду і незалежнасць,—нашаму Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму, Маршалу Савецкага Саюза—таварышу Сталіну! (Бурныя, працяглая авацыя. Усе ўстаюць. «Таварышу Сталіну—ура!»—чуваць воклічы ў чэсць таварыша Сталіна, большавіцкай партыі і савецкай дзяржавы).

Нарада па пытанню прапаганды і агітацыі

У ЦК КП(б)Б адбылася нарада па пытаннях прапаганды і агітацыі. У рабоце нарады прынялі ўдзел сакратары абкомаў партыі па прапагандзе і агітацыі, намеснікі загадчыкаў аддзелаў прапаганды і агітацыі абкомаў, загадчыкі аддзелаў прапаганды райкомаў партыі, рэдактары рэспубліканскіх, абласных і раённых газет, загадчыкі аддзелаў школьнага абкомаў, сакратары райкомаў комсомола, работнікі палітасветных устаноў.

З дакладам аб бліжэйшых задачах агітацыйна-прапагандыскай работы партыйных арганізацый Беларусі выступіў сакратар ЦК КП(б)Б па прапагандзе і агітацыі тав. Гарбуноў Ц. С.

— У вызваленыя раёны Беларусі,—гаворыць дакладчык,—адноўлена 279 хат-чытальняў, 16 раённых дамоў культуры, 20 раённых і гарадскіх бібліятэк, 40 парткабінетаў. Выдаюцца 4 абласныя і 44 раённыя газеты. Усе раённыя цэнтры і гарады радыёфікаваны.

Агітатары праводзяць вялікую работу па аднаўленню калгасаў і падрыхтоўцы да веснавой сяўбы, растлумачэнню масам важнейшых рашэнняў партыі і ўрада, гістарычных дакладаў таварыша Сталіна.

Дакладчык рэзка крытыкаваў работу асобных райкомаў партыі, якія дрэнна займаюцца пытаннямі прапаганды і агітацыі, і паставіў рад канкрэтных задач па ўзмацненню і далейшаму разгортванню агітацыйна-прапагандыскай работы партарганізацый рэспублікі.

Па дакладу тав. Гарбунова выступілі: намеснік загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі Гомельскага абкома КП(б)Б тав. Навіцкі, сакратар Палескага абкома КП(б)Б па прапагандзе і агітацыі тав. Кавалёў, рэдактар церахоўскай райгазеты тав. Гомераў, рэдактар рэспубліканскай газеты «Савецкая Беларусь» тав. Фешчанка, сакратар Віцеб-

скага абкома КП(б)Б па прапагандзе і агітацыі тав. Пліс, загадчык аддзела школьнага абкомаў тав. Ломцеў, сакратар ЦК ЛКСМ тав. Зімянін, рэдактар магілёўскай абласной газеты тав. Апенна, рэдактар палескай абласной газеты тав. Шуляк, намеснік загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі Магілёўскага абкома КП(б)Б тав. Пяроўскі, загадчык аддзела прапаганды Чыгуначнага райкома КП(б)Б тав. Гардзюкова, рэдактар хойніцкай раённай газеты тав. Пінчук, загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Гомельскага гаркома КП(б)Б тав. Ладудзьна, сакратар Брычаўскага РК ЛКСМБ тав. Басячкіна, загадчык аддзела прапаганды Чыгуначнага райкома КП(б)Б тав. Карчэўская, начальнік Упраўлення кінофікацыі пры СНК БССР тав. Падбярэзскі, загадчык аддзела прапаганды Васілевіцкага райкома КП(б)Б тав. Трыглебаў, рэдактар «Савоздруку» тав. Офгейм, кіраўнік прапгруппы ВКП(б) тав. Варановіч.

З вялікай прамовай па гэтым выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Панамарэнка П. К., які сустрэнуты ўдзельнікамі нарады тав. Панамарэнка паставіў перад работнікамі прапаганды і агітацыі, рэдактарамі газет канкрэтыя задачы, накіраваныя на рашучае палепшэнне прапагандыска-агітацыйнай работы ў горадзе, так і ў вёсцы.

Для ўдзельнікаў нарады кіраўніком прапагандыскай групы ЦК ВКП(б) тав. Гілілавым быў прачытана лекцыя «Ваенна-палітычнае і міжнароднае становішча СССР».

У канцы нарады была арганізавана секцыйная работа. Пачаліся секцыі работнікаў прапаганды і агітацыі, друку, комсомольскіх работнікаў, палітасветных устаноў.

У рабоце нарады ўдзельнічалі 300 чалавек.

(БЕЛТА).

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Сумесная заява Рузвельта і Чэрчыля аб ходзе падводнай вайны

ЛОНДАН, 10 красавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтар, 10 красавіка прэм'ер-міністр Чэрчыль і прэзідэнт Рузвельт апублікавалі наступную сумесную заяву аб ходзе падводнай вайны ў сакавіку.

«Сакавік быў месяцам актыўнай барацьбы супроць германскіх падводных лодак, якія апярывалі ў далёкіх адзінах ад другога раёнах ад Барэнцава мора да Індыйскага акіяна. Праціўнік дарэмна ўпіраўся ў напружаных спробах парушыць патак нашых паставак Расіі паўночным шляхам».

Страты нашага гандлёвага флота мелі межа пераважна далёкіх марах. Хоць яны і калькі перавысілі лютаўскія ўзровень, яны ўсё-ж больш нізкія тэмпы патаплення германскіх падводных лодак былі ў поўны меры захаваны. Гандлёвы флот саюзнікаў працягвае паліпаўваць, як колькасна, так і якасна але сілы германскага падводнага флота застаюцца значнымі і патрабуюць магутнага адпору з боку падводных караблёў і авіяцыі».

Баі ў Югаславіі

ЖЭНЕВА, 10 красавіка. (ТАСС). Як паведамаюць з Югаславіі, часткі народна-вызваленчай арміі разграмілі праціўніка ў раёне Мрконіч-Град—Яйце і занялі горад Мрконіч-Град. Вораг панёс вялікія страты ў людзях і ўзбраенні. Знішчаны два нямецкія

танкі. Працягваюцца жорстыя баі ў Заходняй Сербіі. Часткі народна-вызваленчай арміі выйшлі да ракі Драва. Вораг страціў больш 300 чалавек забітымі параненымі.

РЭДАКЦЫЙНАЯ НАЛЕГІЯ.